

Вакцинація від COVID-19

корисна інформація

COVID-19 — це інфекційне захворювання, викликане коронавірусом SARS-CoV-2.

Основною групою ризику тяжкого перебігу хвороби чи смерті є літні люди, люди з хронічними захворюваннями, медичні працівники, які працюють із хворими на COVID-19.

Чим небезпечна коронавірусна хвороба?

- Перебіг коронавірусної хвороби може супроводжуватись великою кількістю ускладнень і навіть призвести до смерті.
- Довгостроковим наслідком перенесеної хвороби може стати так званий «постковідний синдром»: надмірна втомлюваність, слабкість, когнітивні розлади, порушення дихання та ковтання, стійкий кашель та психологічні проблеми.

Чому важливо вакцинуватися проти COVID-19 ?

Вакцинування допоможе сформувати імунітет до вірусу, що захистить вас від інфікування чи важкого перебігу хвороби.

**Вакцинація
в Україні
є добровільною
й безоплатною**

Про вакцину AstraZeneca/Oxford

(AZD1222)

Тип вакцини: векторна вакцина.

Розробник: британсько-шведська фармацевтична компанія AstraZeneca у співпраці з Оксфордським університетом.

Ефективність: 63,09% згідно з тимчасовими рекомендаціями Стратегічної консультативної групи експертів з імунізації ВООЗ щодо використання вакцини AstraZeneca/ Oxford (AZD1222) від 10.02.2021.

Вакцина є безпечною та ефективною для людей віком від 18 років і старше.

Країна виготовлення: Республіка Корея та Індія. Вироблена в Індії вакцина має локальну назву Covishield.

Схвалена ВООЗ для екстреного використання і пройшла перевірку Європейським агентством з лікарських засобів.

Як діє цей тип вірусної векторної вакцини проти COVID-19?

Вакцини на основі вірусних векторів відрізняються від більшості звичайних вакцин тим, що вони не містять антигенів, а використовують власні клітини організму для їх виробництва. Вони роблять це, використовуючи модифікований вірус (вектор) для доставки генетичного коду антигену, а саме шиповидних білків COVID-19, що знаходяться на поверхні вірусу, в клітини людини. Інфікуючи клітини і даючи їм вказівку виробляти велику кількість антигену, який потім викликає імунну відповідь, вакцина імітує те, що відбувається під час природного зараження певними патогенами - особливо вірусами. Цей тип векторної вакцини є нереплікативною векторною вакциною, яка не здатна утворювати нові вірусні частинки; цей тип виробляє лише антиген вакцини. У векторних вакцинах проти COVID-19 використовуються вірусні вектори, що не відтворюються.

Як відбувається введення вакцини?

Вакцина вводиться у вигляді **ін'єкції в м'яз плеча**

Повідомлення про побічні ефекти.

Якщо у вас виникли якісь побічні ефекти, зверніться до вашого лікаря, фармацевта або медсестри. Після вакцинації необхідно за лишатися у місці її проведення для спостереження принаймні протягом 30 хвилин на випадок виникнення алергічної реакції.

Вакцинація проходить у два етапи. Якщо ви отримали одну дозу AstraZeneca/ Oxford, ви повинні отримати і другу дозу цієї ж вакцини за 4–12 тижнів (оптимально 8–12 тижнів), щоб завершити курс вакцинації

Якщо ви захворіли на COVID-19 після отримання першої дози вакцини, **другу дозу рекомендовано відтермінувати на 6 місяців**

Можливі реакції на вакцину

Вакцинація від COVID-19 допоможе вам виробити імунітет до вірусу. Після введення вакцини організм певним чином формує імунну відповідь, яка захистить від важкого перебігу та ускладнень від хвороби.

Можливі наступні реакції:

- почервоніння, біль, набряк у місці ін'єкції
- лихоманка чи озноб
- головний біль, біль у м'язах чи суглобах
- збільшені лімфатичні вузли
- нудота
- втомлюваність
- безсоння

Ці реакції є нормальними та минають за кілька днів після вакцинації. Якщо ви відчуваєте дискомфорт, зверніться до свого сімейного лікаря чи терапевта за рекомендаціями.

Протипоказання

- Важка алергічна реакція на попередню дозу вакцини
- Гіперчутливість до одного з компонентів вакцини (дізнатися про склад вакцини можна у медичних працівників, які проводять вакцинацію)
- Гостре захворювання (температура тіла вище 38,5°C)
- Незначні інфекції, наприклад, застуда або субфебрильна температура, не повинні затримувати вакцинацію
- Існуючих даних недостатньо для рекомендації вакцинації вагітним. Якщо вагітність настала між двома дозами вакцинації, другу дозу слід вводити після пологів

Вакцина від COVID-19 не спричинить захворювання.

Однак, існує ймовірність того, що ви отримаєте першу дозу вакцини вже інфікованим, коли симптоми хвороби ще не розвинулись.

Загальна слабкість або підвищення температури — це звичайна реакція на вакцину від COVID-19. Ці симптоми зникають через кілька днів після вакцинації.

Проте якщо у вас з'явилися характерні симптоми захворювання на COVID-19 — висока температура, постійний кашель, втрата нюху чи смаку — слід звернутися до сімейного лікаря для проведення обстеження на COVID-19.

Важливо:

Після щеплення **необхідно і далі дотримуватись** протиепідемічних заходів і правил респіраторної гігієни:

- Мийте руки з милом або користуйтеся засобом для дезінфекції рук, який містить щонайменше 70% спирту
- Дотримуйтеся дистанції з людьми понад 1,5 м
- Уникайте скупчень людей і закритих приміщень з поганою вентиляцією
- Якщо такої можливості немає, вдягніть маску
- Не торкайтеся очей, носа і рота на вулиці, в транспорті або магазині
- Кашляйте та чхайте в згин ліктя або прикривайте рот і ніс серветкою, яку одразу ж викидайте

3 чого складається вакцина Pfizer-BioNTech (Comirnaty)

ДІЮЧА РЕЧОВИНА:

мРНК – молекула, яка вчить клітини виробляти **коронавірусні білки**, необхідні для формування імунної відповіді.

ДОПОМІЖНІ РЕЧОВИНИ:

- ▶ **ALC-0315, ALC-0159 і холестерол** – ліпідні частинки, які формують захисний бар'єр для активного інгредієнта і забезпечують його доставку у клітини
- ▶ **DSPC** – фосфоліпід, який стабілізує ліпідний бішар і пришвидшує вивільнення активного компонента, а тому підсилює його дію
- ▶ **дигідрат фосфату натрію та дигідрат фосфату калію** – буферні речовини, що стабілізують вакцину, щоб рівень кислотності збігався з рівнем нашого тіла
- ▶ **натрію хлорид і калію хлорид** – є розчинниками і коригують сольовий баланс вакцини
- ▶ **сахароза** – запобігає замерзанню та стабілізує вакцину
- ▶ **вода для ін'єкцій**

Контакт-центр: 0 800 60 20 19
vaccination.covid19.gov.ua

 Вакцинація
від COVID-19

З чого складається вакцина Sinovac Biotech (CoronaVac)

ДІЮЧА РЕЧОВИНА:

інактивований вірус SARS-CoV-2

ДОПОМІЖНІ РЕЧОВИНИ:

- ▶ **гідроокис алюмінію** – пришвидшує та підсилює дію активного компонента
- ▶ **гідрофосфат натрію 12-водний та гідрофосфат натрію моногідрат** – буферні речовини, що стабілізують вакцину, щоб її кислотний рівень збігався з рівнем нашого тіла
- ▶ **натрію хлорид** – є розчинником і корегує сольовий баланс вакцини

Контакт-центр: 0 800 60 20 19
vaccination.covid19.gov.ua

 Вакцинація
від COVID-19

Чи є якісь обмеження щодо фізичних навантажень після вакцинації від COVID-19?

Якщо ви не маєте сильної реакції на щеплення від COVID-19 та почуваетесь добре, то ніяких обмежень для тренувань чи інших видів фізичної активності немає. Втім, слід пам'ятати, що надмірні навантаження шкодять здоров'ю, та прислухатися до свого організму.

Контакт-центр: 0 800 60 20 19
vaccination.covid19.gov.ua

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Чи можна їсти жирну їжу до чи після вакцинації від COVID-19?

Режим чи склад вашого харчування ніяк не повинен бути бар'єром для вакцинації проти COVID-19.

Втім, слід пам'ятати, що у деяких людей «важка» їжа може бути причиною болю у животі, нудоти чи блювання, що призведе до порушення вашого самопочуття у післявакцинальний період.

Контакт-центр: 0 800 60 20 19
vaccination.covid19.gov.ua

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Чи можна подорожувати літаком після вакцинації?

Так, подорожувати літаком можна.

Медичні експерти вважають, що немає підстав для занепокоєння, що щеплення проти COVID-19 може вплинути на ризик виникнення тромбозів під час повітряних подорожей.

Контакт-центр: 0 800 60 20 19
vaccination.covid19.gov.ua

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Чи можна мочити місце введення вакцини, приймати душ?

Приймати душ, приймати ванну після вакцинації та мочити місце щеплення можна.

Головне не терти місце уколу під час та після приймання душу або ванни для уникнення зайвого подразнення.

Контакт-центр: 0 800 60 20 19
vaccination.covid19.gov.ua

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Чи можна вживати алкоголь до чи після вакцинації від COVID-19?

Наразі немає підстав вважати, що вживання помірних доз алкоголю впливає на ефективність щеплення проти COVID-19. Водночас великі дози спиртного пригнічують роботу імунної системи, що може послабити імунну відповідь на вакцину.

МОЗ нагадує, що зловживання міцними алкогольними напоями шкодить здоров'ю людини, незалежно від того, чи збирається вона вакцинуватися.

Контакт-центр: 0 800 60 20 19
vaccination.covid19.gov.ua

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Чи треба перед вакцинацією проти COVID-19 робити обстеження чи аналізи, як-от загальний аналіз сечі чи крові, або міряти тиск?

Ні, не треба у разі відсутності інших підстав поза вакцинацією. Зокрема не потрібно робити ПЛР-тест чи аналіз на антитіла до COVID-19 перед чи після щеплення.

Контакт-центр: 0 800 60 20 19
vaccination.covid19.gov.ua

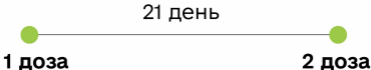
МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Вакцинація
від COVID-19

vaccination.covid19.gov.ua

Щеплення вакциною **Comirnaty/Pfizer-BioNTech**

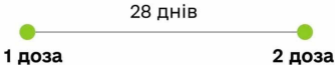

Вакцинація
від COVID-19

vaccination.covid19.gov.ua

Щеплення вакциною **CoronaVac/Sinovac Biotech**

Вакцинація
від COVID-19

vaccination.covid19.gov.ua

Інтервал

між введенням вакцини

AstraZeneca-SKBio/Covishield

Як працюють різні типи вакцин?

Векторна вакцина

(рекомбінатна)

AstraZeneca
(Vaxzevria, CoviShield
та SKBio)

Використовує МОДИФІКОВАНИЙ ВІРУС (ВЕКТОР), у який вмонтована «інструкція» для виготовлення шиповидного білка SARS-CoV-2, вектор доставляє її в клітину.

Імунна система розпізнає антигени й у відповідь виробляє антитіла та Т-клітини. Так вакцина формує імунітет.

Інактивована вакцина

CoronaVac/
Sinovac Biotech

Містить у своєму складі ІНАКТИВОВАНИЙ (ТОБТО «ВБИТИЙ») ВІРУС.

Організм реагує на нього та виробляє імунітет.

мРНК-вакцина

Comirnaty/
Pfizer-BioNTech,
Moderna

МІСТИТЬ МОЛЕКУЛИ мРНК, яка кодує шипоподібний білок коронавірусу.

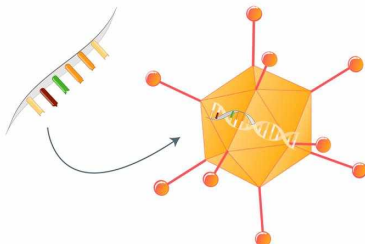
Потрапляє в клітини організму людини й надає їм «інструкцію», як створити цей білок.

Імунна система розпізнає, що білок не належить людині, та виробляє антитіла до нього. Так організм вчиться, як захиститися від справжнього вірусу.

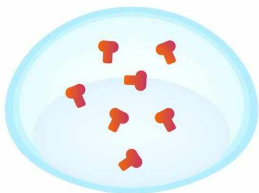
Як працює векторна вакцина?

AstraZeneca (Vaxzevria, CoviShield та SKBio)

1 Вчені беруть векторний вірус*

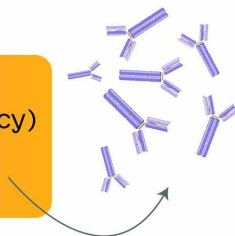

2 Вмонтовують у нього «інструкцію» для виготовлення шиповидного білка SARS-CoV-2

3 Вектор доставляє цю «інструкцію» в клітину людини. Клітина починає виробляти шиповидний білок. Його вироблення за кілька днів припиняється

4 Імунна система розпізнає антигени (компоненти вірусу) й у відповідь виробляє антитіла та Т-клітини

5 За кілька днів імунна система вже забезпечує захист від COVID-19

* вектор – це інший безпечний вірус, що не здатен викликати хворобу

ІНШІ ВАКЦИНИ, СТВОРЕНІ ТАКИМ МЕТОДОМ

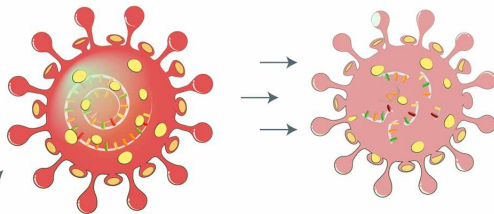
У 2015 таким методом було створено вакцину проти лихоманки Ебола.

Як працює інактивована вакцина?

CoronaVac/Sinovac Biotech

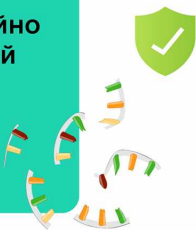
1

Вчені інактивують
(знешкоджують)
SARS-CoV-2

2

Перевіряють,
що вірус надійно
знешкоджений
і, відповідно,
не може
викликати
хворобу

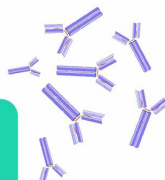
3

Інактивований (знешкоджений)
вірус через ін'єкцію вводять
у внутрішній м'яз

4

Імунна система розпізнає
антигени (компоненти вірусу)
й у відповідь виробляє
антитіла та Т-клітини

5

За кілька днів
імунна система
вже забезпечує
захист від COVID-19

ІНШІ ВАКЦИНИ, СТВОРЕНІ ТАКИМ МЕТОДОМ

У 1955 за цим методом було створено першу вакцину від поліомієліту. Сьогодні ще й від грипу, кашлюка, сказу, кліщового енцефаліту.

Вакцинація
від COVID-19

Як працює мРНК-вакцина?

Comirnaty/Pfizer-BioNTech, Moderna

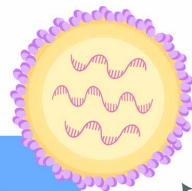
1

Вчені створюють «інструкцію», як виробляти шиповидний білок вірусу, – це молекула мРНК

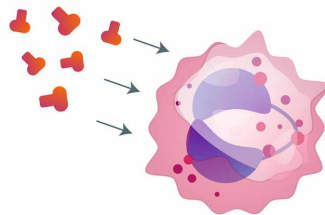
2

Занурюють молекулу мРНК у ліпідну (жирову) оболонку

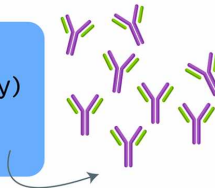
3

Після вакцинації мРНК-«інструкція» потрапляє всередину клітини. Клітина починає виробляти шиповидний білок. Його вироблення за кілька днів припиняється.

4

Імунна система розпізнає антигени (компоненти вірусу) й у відповідь виробляє антитіла та Т-клітини

5

За кілька днів імунна система вже забезпечує захист від COVID-19

ІНШІ ВАКЦИНИ, СТВОРЕНІ ТАКИМ МЕТОДОМ

Це перша вакцина такого типу, але метод розроблявся з початку 90-х, і за останні 25 років було проведено понад 500 досліджень.

Як вакцинують проти COVID-19 людей з серйозними порушеннями згортання крові (коагулопатіями)?

Для вакцинації використовують тонку голку (розмір 23G або меншого розміру), після введення вакцини сильно натискають на місце введення (без тертя) протягом щонайменше 2 хв.

Пацієнту або членам сім'ї, батькам **обов'язково повідомляють про ризик розвитку гематоми від ін'єкції.**

Контакт-центр: 0 800 60 20 19
vaccination.covid19.gov.ua

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

Чи можна робити щеплення проти COVID-19 людям з бронхіальною астмою, серцево-судинними захворюваннями, діабетом?

Вакцини від COVID якраз і покликані захистити людей з хронічними захворюваннями, які ризикують важко захворіти на COVID-19 чи померти від ускладнень. Тому їм необхідна ця вакцинація.

Контакт-центр: 0 800 60 20 19
vaccination.covid19.gov.ua

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ